

*delo
življenje*

8

elo
sijonje

8

O B D V A J S E T I O B L E T N I C I

NA DANAŠNJI DAN 15. AVGUSTA 1948. OB 10. URI
JE DR. MARJAN BRECELJ PREREZAL VRVICO IN IZRO-
ČIL KLJUČE NAŠE TOVARNE TAKRATNEMU DIREKTORJU.
TA DAN POMENI ZA ŽIRI IN OKOLICO VELIKO PRELOM-
NICO. ZDRUŽITEV ŽIROVSKIH ČEVLJARJEV JE DALA
PRVE SADOVE IN DELOVNO ZMAGO. PRVIČ V ZGODOVI-
NI SMO ŽIROVCI VEDELI, DA DELAMO ZASE, ZARADI
TEGA NAM NI BILO TEŽKO PREMAGOVATI VELIKIH
NAPOROV PRI GRADNJI NOVE TOVARNE. TEJ ZMAGI
SO SLEDILI VELIKI DELOVNI USPEHI VSE DO DANES.
SEDAJ PA PRISLUHNIMO ČLANKOM IZ TAKRATNEGA
DNEVNEGA ČASOPISA; VIDELI BOMO, DA JE ZANOS
TISTIH DNI POTREBEN TUDI DANES.

TOVARNA ŠPORTNIH ČEVLJEV V ŽIREH
JE ENA NAJMODERNEJŠIH TOVRSTNIH
TOVARN V EVROPI.

Ob otvoritvi sta govorila zvezni minister Leskovšek in podpredsednik vlade dr. Breclj.

Žiri, 15. avgusta

Danes ob desetih dopoldne so v Žireh otvorili novo moderno tovarno športnih čevljev. Na slovesnosti ob otvoritvi je prvi spregovoril pomočnik direktorja nove tovarne Vinko Govekar in sporočil pozdrave maršala Tita vsemu delovnemu kolektivu in prebivalcem žirovske doline. Zatem je pozdravil tov. Govekar navzoče goste: zveznega ministra za težko industrijo Franca Leskovška in njegovega pomočnika Kalafalovića, podpredsednika vlade LRS in ministra za industrijo in rudarstvo dr. Marjana Breclja, pomočnika ministra za industrijo ing. Ivota Klemenčiča, zastopnika komiteja za združništvo pri vladi LRS Maksa Krmelja, zastopnika ministra za delo Senka, glavnega direktorja usnjarske industrije Stucina, sekretarja OK KPS Kranj Milana Kristana, ostale zastopnike oblasti in množičnih organizacij ter zbrano ljudstvo, ki je prihitelo od daleč in blizu k otvoritvi.

Podpredsednik vlade ter minister za industrijo in rudarstvo dr. Marjan Breclj je v pozdravnem govoru prikazal pomen nove tovarne in dejal, da se mora ob

tej novi zmagi na naši poti v socializem veseliti poleg žirov ves slovenski narod. Minister dr. Breclj je v imenu vlade LRS nagradil sindikalno podružnico, v imenu ministrstva in usnjarske industrije pa razdelil nagrade najboljšim delavcem za njih požrtvovalno delo pri gradnji tovarne.

Po razdelitvi nagrad je minister dr. Breclj prerezal vrvico in izročil ključe tovarne direktorju Mihi Švabu, ki je gostom razkazal novi obrat. Nova tovarna ima svetle in prostorne delavnice z najmodernejšo opremo. Delo se bo razvijalo po tekočem traku od pri krojevalnice, ki je v tretjem nadstropju, v skladišča v pritličju, kamor bodo prišli izgotovljeni čevlji.

Gostje so si ogledali tudi razstavo o razvoju čevljarstva. Danes dopoldne si je to razstavo ogledalo tudi okrog 3000 ljudi, ki so prišli v Žiri iz Idrije, Mrzlega vrha, Sovodnja, Fužin, Gorenje vasi, Čkofje Loke ter drugih daljnih in bližnjih krajev.

Popoldne je bila v Žireh uspešna kulturna prireditev. Pred začetkom sporeda je ob navdušenem pozdravljanju spregovoril zvezni minister za težko industrijo Franc Leskovšek. Ponovno je izročil žirovčanom pozdrave od maršala Tita, ki jim čestita ob doseženi delovni zmagi. Minister Leskovšek je potem dejal, da je nova to-

varna športnih čevljev v Žireh ena najmodernejših tovrstnih tovarn v Evropi. To naj navdaja ves delovni kolektiv s posebnim ponosom pri doseganju njihovih uspehov. Dejal pa je tudi, da to ni edinstven primer v naši borbi za izvedbo petletke. Vsak teden odvarjamo nove tovarne. V kratkem bo n.pr. otvoritev prvega generatorja na hidrocentrali Mariborski otok. Minister Leskovšek je poudaril, da bo to za nas še posebno velik uspeh, ker so inozemski listi pisali da Jugoslavija kaj takega ne bo zmogla. Toda ta generator smo naredili in montirali brez tujih strokovnjakov. Na njihovo mesto so stopili naši novatorji, racionalizatorji in drugi predani delavci, ki s svojimi neprecenljivimi uspehi dokazujejo zaupanje do našega državnega vodstva, do CK KPJ in marsala Tita.

Poslušalci so z viharnim manifestiranjem prekinjali govor ministra Leskovška in ob koncu vzklikali CK KPJ in maršalu Titu.

Sledil je kulturni spored, ki so ga izpolnili razni pevski zbori, godbe in kulturne skupine.

LJUDSKA PRAVICA - glasilo KPS
Ljubljana, ponedeljek,
16. avgust 1948.

ŽIROVSKI ČEVLJARJI SO SE PRESELILI IZ TEMAČNIH DELAVNIC V NOVO TOVARNO.

Del članka, ki je bil objavljen 17. avgusta.

Svoboda... Ta beseda in žrtve zanjo so tudi žirovskemu čevljarju omogočile nov, velik razmah. Ne več tri, osnovali so eno zadrugo. Temeljito so jo prečistili in pogoj za vstop ni bil več tako visok delež kakor nekdanj. Delo je šlo, toda ne tako, kakor so si želeli napredni žirovci. Na 21 koncih so bila raztresena skladišča in delavnice, v vseh vaseh okoli Žirov in celo v Tržiču. Delavnice niso bile drugačne od predvojnih: temačne, lesene in mnogo premajhne so bile, da bi se delo v njih prav razvijalo. Ni bilo mogoče uvesti načrtnosti, vsak čevljar zase je moral izdelati čevelj od začetka do konca. V delavnicah pa so bili isti tova vendar novi ljudje. Bili so borci. Na združenem sestanku so odločili, da prestopijo v državni sektor. Nekaj jih je bilo, ki tega niso razumeli in nejeverno so zmajevali z glavami.

Toda zdaj že imajo odgovor. Lansko leto se je začelo učiti 80 mladih fantov čevljarje oboti. Približno v istem času je začela država graditi novo tovarno. Prvi učenci so že pomočniki in tovarna je dograjena. Svetla, moderna, eno samo zastekleno okno. V tej to-

varni so začeli delati v nedeljo. Ne več tako, kakor prvi mojster leta 1880, temveč po brigadnem sistemu. Tega je uvedel in uredil tov. Naglič. Za belimi mizicami sedi brigada. Tu niso več samo čevljarji. Polovica brigade je sestavljena iz mladih deklet, novih žirovskih čevljark. Brigada dela. Stroj je urezal usnje. Na električni šivalni stroj je dekleta sešilo vrhnje usnje, ostalo delajo brigadirji. Pri prvi mizici obravnavajo dekleta notranjk. Gotovi deli v prvi fazi gredo k drugi mizici, tu nabadajo notranjk. Pri poslednji ga dekleta "širfajo". Teško slediš naglemu delu od mize do mize. Pri šesti mizi čevljarski mojster šiva podplate, pri deseti drugič. Pri enajsti pribije pete, pri trinajsti je čevlj gotov. Podplate šivajo z roko žirovski mojstri, to prinaša sloves njihovim čevljem.

Po brigadnem sistemu se naredi nič koliko več čevljev in mnogo se prihrani na materialu in času.

Na poncu razstave so razstavljeni izdelki - različni gojzarji, trdni planinski čevlji, posebno izdelani rudarski čevlji...

Dolga, nepretrgana vrsta občudovalcev se vrsti v razstavnem prostoru. Ogledujejo si novo tovarno. Rudar iz Idrije se čudi: "Kaj je tako lepa tovarna na svetu?" Stare žirovske matere in stari čevljarji so tudi po dve uri čakali, da se je dol-

ga kolona toliko premaknila, da so prišli do razstavnega prostora in v novo tovarno. En sam ponos in veliko začudenje je napolnilo čevljarje, ko so videli nove delavnice, polne sonca, s parketom, belimi stenami, tekočim trakom in vsemi pridobitvami moderne tehnike. Prišli so kmetje iz Mrzlega vrha, Sovodnja in Fužin, meščani iz Loke in drugod. Ni mogoče popisati občudovanja ljudi, ko so si ogledovali tovarno. To je sanatorij, pravijo Žirovci in trdijo, da je s tem vse povedano.

V devetnajstih mesecih je podjetje "Projekt" iz Kranja zgradilo novo tovarno. Na tem gradbišču je "Projekt" proglasil največ udarnikov. To gradbišče si je osvojilo prehodno zastavico. Voljo do dela so vlivali graditeljem tudi bivši zadružniki, ki so radi in vedno priskočili na pomoč s prostovoljnimi delom. To, kar je bila dolgoletna želja čevljarjev, imeti lepo moderno tovarno je nova država uresničila tri leta po osvoboditvi.

V novi tovarni je vse najmodernejša. V velike delavnice je napeljana centralna kurjava in naprava za ogrevanje in hlajenje zraka, v umivalnicah bo tekla mrzla in topla voda, skozi vse delavnice je napeljan odvajalnik za smeti, ki padajo v klet prav pred peč centralne kurjave. V delavnici stoje lično izdelane čevljarske mizice s slamnatimi stolčki. Delavnice v istem nadstropju niso ločene s stenami, temveč le z mrežami, da je pov-

sod dovolj svetlobe. Skozi vsa nadstropja tovarne gre dvigalo, ki bo prenašalo usnje in polizdelke iz nadstropja v nadstropje. Način dela bo v tovarni po zaslugi starih žirovskih mojstrov najmodernejši. Tekoči trak je velika pridobitev tovarne.

Delo si čevljarji sproti izpopolnjujejo. Naglič je sestavil novo napravo za izdelovanje drete. Čevljarji ne bodo vlekli drete na kolenu kakor nekdanj, temveč na posebni mizici, izdelani po Nagličevem načrtu. Majnik je izdelal poseben stroj za namakanje usnja. Vsak je nekaj doprinesel in danes stoji sredi žirov ena najmodernejših tovarn za čevlje.

Žirovski čevljarji bodo pošiljali v svojo državo iz nove tovarne na stotine čevljev. Držali se bodo besed podpredsednika vlade LRS dr. Marjana Breclja, ki jim je dejal: "Res lepo tovarno imate, ta tovarna je last nas vseh. Dobro izkoristite stroje v njej, štedite z materialom in jo čuvajte kot punčičo v svojem očesu."

LJUDSKA PRAVICA - Ljubljana, torek, 17. avgusta 1948.

PO DVAJSETIH LETIH

Žiri, 15. avgusta

Danes, dvajset let po vselitvi v novo tovarno v Žireh, je redni delovni dan. Sredi tedna in

sredi velikih obvez do izvoza smo. V mislih smo prisotni tistemu lepemu dnevu, ko žirem pomeni velik začetek. Ko smo prebrali prejšnje sestavke, napisane v Ljudski pravici, smo se zamislili. Popolnoma drug svet je bil to, kot, da je že daleč za nami, pa vendar v zgodovini čas 20. let tako malo pomeni.

Mi bomo rekli drugače. Vprašali se bomo, ali smo izpolnili dano poslanstvo. Moderno tovarno športnih čevljev so tedaj odprli in to je bil velik gospodarski dogodek. Najprej moramo ugotoviti, da so se od tedaj pojmi precej spremenili. Če je že bilo zapisano, da je to ena najmodernejših tovrstnih tovarn v Evropi, potem bi si morali sedaj očitati, da smo zelo malo storili. Vedo pa tisti, ki so že tedaj bili člani podjetja, da so to bili komaj začetki industrije in je le zunanji videz stavbe kazal sodobnost. To moramo ugotoviti zato, ker vemo koliko žrtev je bilo potrebnih, da smo prišli do obstoječega strojnega parka in celotne opreme, ki jo sedaj uporabljamo. V dobrem spominu je še težko obdobje, ko se je začela uvajati sodobna strojna izdelava čevljev, ko smo morali pozabljati tradicionalno delo. Samo v lepem spominu so nam ostali priznani žirovski gojzerji. Ti so nam tudi prinesli sloves in poznanstvo. Čas je tekkel dalje, bile so velike spremembe in prilagajali smo se. Vsako leto smo dali del poslovnega uspeha v nadaljno rast podjetja in zato smo rasli.

Ko bi na današnji dan pripeljali v podjetje tiste visoke goste, bi nam brez dvoma zatrijevali, da smo prišli mnogo dalje.

Veliko truda je bilo vložnega od celega kolektiva in ob tej priliki velja iskrena zahvala in priznanje vsem.

Danes po dvajsetih letih moramo gledati naprej. Smo sredi velikih izvoznih obvez in borimo se s časom. Ni to nestrpnost ali nepreračunljivost, ampak izvajanje zadanega načrta. Večji uspeh, širše odprta vrata v prihodnost. Stalno poudarjamo, da bo prostor zagotovljen, če bo naša sposobnost iz dneva v dan večja.

Ko načrtujemo prihodnost podjetja, nam je znano, da bomo dosegli uspehe le pod pogojem, če bomo znali narediti take proizvode, ki bodo potrošnikom všeč. Tako se to enostavno sliši in marsikdo bo pristavil: saj to ni vendar nič novega! Pač, tu se znajdemo pred glavnim dejstvom, ko obračamo namen svojega dela v točno poznani cilj. Vsi, ki smo v podjetju na različnih delovnih mestih, smo dolžni to vedeti prav zato, da bomo lažje razumeli, kaj je naša dolžnost.

Časi, ko smo lahko pročali vsak čevelj, ki je bil narejen sodaleč za nami. Pričujoča konkurenca domača in tuja, nas stalno opozarjajo na to, da naj specializiramo svoje službe in jih kadrovske najugodnejše zasedemo. Pravilno zasledovanje potreb in sprememb, elastična proizvodnja,

prefinjeni okusi in polno odgovorni odnos do dela, so prav gotovo osnove dokaj sigurnim poslovnim ukrepom, ki bodo sledili. Dokazati moramo, da nekaj smo in da smo sposobni ustvariti samostojno, lepo in ob pravem času. Ne bom pa napačno povedal, če rečem: naš največji kapital je n a p r e d e k.

IZIDOR REJC

NOVICE IZ KADROVSKEGA ODDELKA

Uvodoma navajam, da je bilo število zaposlenih v našem obratu v Žireh v mesecu juliju enako številu zaposlenih v istem mesecu 1966. leta in sicer 854.

V mesecu juliju smo zaposlili: Kavčič Jožeta, Bajuk Slavkota, in Sifrar Albina, vsi kvalificirani čevljarji. Delo je nastopilo tudi 6 kvalificiranih prešivalk: Galičič Darja, Fortuna Mira, Mravlje Pavla, Žakelj Stana, Mlinar Andreja in Burnik Marija. V administraciji smo zaposlili Kopač Jožeta, Vidmar Vero in Jurca Marijo, ki imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri. V redno delovno razmerje v svrhu opravljanja pripravniškega staža je bila sprejeta Kastelec Marija z višjo strokovno izobrazbo in nazivom: višji medicinski - sanitarni tehnik. Redne delovne dolžnosti so za-

čeli opravljati tudi čevljar-
ski tehniki: Čar Stanislav,
Mernik Marija in Gregorač Mar-
tina.

V preteklem mesecu je prenehalo
delovno razmerje knjigovodkinji
OD v šivalnici težke obutve
Januš Mariji, snažilki Jereb
Franji in vodji izvozne služ-
be Gantar Jožetu.

V obratu v Gorenji vasi je nas-
topila delo kvalificirana pre-
šivalka Kisovec Milka in Gali-
čič Olga, ki je sprejeta na de-
lo za določen čas. Število za-
poslenih je bilo v juliju 113
delavcev in delavk.

Prodajna mreža v tem mesecu ni
imela večjih sprememb. Delo
sta nastopili dve prodajalki,
delovno razmerje pa je preneha-
lo 1. prodajalki in 2. poslovod-
jema in sicer v Slavonskem Bro-
du in Nikšiču. Število zaposle-
nih skupaj je 152.

V proizvodnih oddelkih je bilo
v mesecu juliju zaposlenih 18
dijakov, pri delih ob prevzeman-
ju čevljev za izvoz v skladiš-
ču gotovih izdelkov pa 19 dija-
kov oz. učencev, ki so zaklju-
čili osemletko.

V avgustu ne pričakujemo večjih
kadrovskih sprememb, vendar iz-
gleda, da bo treba za dela v
proizvodnih oddelkih, ki jih
sedaj opravljajo dijaki, spre-
jeti nekaj delavcev v zaposli-
tev za določen čas, da se tako
zagotovi reden potek dela v
teh proizvodnih oddelkih.

ANGELCA FILIPIČ

ANALIZA ANKETE O USPEHIH MLADIH NA DELOVNIH MESTIH V ALPINI

Komite ZMS alpina Žiri, je an-
ketiral vodje delovnih enot v
podjetju, da bi ugotovil, kak-
šno je razmerje mladih delav-
cev do dela in sodelavcev.

Anketa je imela 8 naslednjih
vprašanj in sodimo, da po odgo-
vorih lahko ugotovimo precej
stvarno (sicer se vedno enostran-
sko) sliko uspehov mladih:

1. Kakšni so uspehi mladih na
delovnih mestih do 25. leta v
primerjavi s starejšimi.
2. Koliko mladih se nenormalno
dolgo ne more vključiti v svoje
delovne naloge.
3. Kaj menite, kje so vzroki?
4. Ali bi bilo potrebno za uva-
janje mladih organizirati po-
sebne uvajalne seminarje ali
strkovne tečaje?
5. Ali so problematični predvsem
mladinci, ki imajo naslednje
kvalifikacije: nekvalificirani,
polkvalificirani, kvalificirani,
visokokvalificirani?
6. Glede na to, da se mladinska
organizacija, oziroma njeno vod-
stvo namerava pogovarjati s
problematičnimi, prosimo, da
poimensko imenujete ljudi, ki
pri svojem delu nimajo posebnih
uspehov.
7. Ali menite, da je uspešno

ali neuspešno delo mladih odvis- govorne naloge.
no le od njih samih?

8. Kakšen profil (kvalifikacij-
ska struktura) je za vaše delov-
no enoto najprimernejši?

Odgovori so bili zanimivi in
odkriti vendar jih zaradi pre-
obširnosti ne moremo podati,
prav pa je, da ugotovitve anke-
te nekoliko podrobneje komentir-
amo:

Pred kratkim so se širile govo-
rice, da mladi ne dosegamo tistih
delovnih uspehov, ki jih
od nas pričakuje celoten kolek-
tiv. Menimo, da je anketa te
trditve ovrgla.

Sodeč po odgovorih v anketi je
mladincev, ki se nenormalno dol-
go ne morejo vključiti v svoje
delovne naloge, okrog 10%, torej
približno 20 ljudi. Če v isti
sapi anketiranci sami ugotavlja-
jo, da so v več primerih za to
še objektivni vzroki, potem
sodimo, da problem res ni tako
zaskrbljujoč. S primernim odno-
som do teh ljudi in s skupnimi
prizadevanji službeno odgovornih
in družbenopolitičnih dejavni-
kov (ZMS, ZS, ZK) lahko odpra-
vimo tudi to.

Organizacija dela in premajhna
razgledanost in nezainteresira-
nost, kaj naj bi bili vzroki za
manjše delovne uspehe mladih
(to se v odgovorih največkrat
pojavlja) narekujejo, da izboljš-
amo organizacijo. organizacijo
dela in s skupnimi močmi uspo-
sabljam mlade za njihove od-

Mislimo, da je negativno tudi,
da kar 50% anketiranih meni, da
seminarjev in tečajev za uspo-
sabljanje ni potrebnih. Neka-
teri sicer menijo, da bi bilo
potrebno organizirati seminarje
le za določene kategorije. 1/3
anketiranih, ki so odgovorili,
da so seminarji in tečaji za
usposabljanje mladih potrebni,
je prav gotovo premalo, da bi
se v tej smeri kaj prida pre-
maknilo. Pridružujemo se mnen-
ju tistega tovariša, ki je ugo-
tovil, da so seminarji in teča-
ji za usposabljanje potrebni
prav vsem in ne samo mladim.

Ne smemo tudi biti zadovoljni
z mnenjem nekaterih o kvalifi-
kacijski strukturi, ki naj bi
bila potrebna (zaželeno) v na-
ši delovni organizaciji. Manj
kot 10% (o katerih govorijo
anketirani) visokokvalificiranih
v podjetju kot je naše, je od-
ločno premalo za kvalitetno de-
lo. Približno tak % imamo v pod-
jetju že sedaj, vsi pa vemo ka-
ko odločilno obdobje je pred
nami. Že sedaj mnogokrat ugotav-
ljamo, kako zelo nam primankuje
ustrezno usposobljenih (kvalifi-
ciranih) ljudi - tako v neposred-
ni proizvodnji, kakor tudi v os-
talih delovnih enotah.

Mladi se bomo morali še posebej
potruditi:

1. da se sami usposabljam.
2. da se borimo, da bodo ta na-
čela sprejeta v celotnem kolek-
tivu, da bo sistem usposabljanja
ustrezno organiziran. Le v tem

vidimo perspektivo za uspehe naše delovne organizacije.

3. da skupno z vsemi člani kolektiva, tako usposobljeni odgovorno opravljamo svoje delovne naloge.

TK ZMS Alpina Žiri, s sodelovanjem Občinskega komiteja ZMS Logatec.

PRVI VTISI

V nekaj dneh bivanja v "Alpini" seveda ni mogoče dojeti vsega, kar je delovni kolektiv dosegel v dveh desetletjih trdega dela, zato lahko govorim le o bežnih, čisto osebnih vtisih.

Že pri prvih srečanjih z ljudmi, od vodilnih do navadnih delavcev, sem opazil neko posebno zavzetost, da ne rečem zagrizenost, da bi podjetje čim bolje uspevalo in napredovalo v tekmi s časom. Res, da se stališča pri posameznikih včasih razlikujejo, vendar imam vtis, da je ves delovni kolektiv enoten v tem, da je treba stalno napredovati. To sem posebno občutil po proizvodnih halah, kjer naj sodobnejši stroji spodrivajo stroje starejših letnikov, kar je najboljša pot, da se podjetje za trajno vključi v mednarodno delitev dela in da se kljub vse ostrejši konkurenci obdrži na tržišču. Tega se zaveda

vsakdo, s katerim sem prišel v stik.

Med hojo skozi proizvodne hale mi je padlo v oči, da so delovni prostori precej tesni, kar prav gotovo otežuje organizacijo dela in tudi od samih proizvajalcev zahteva večje napore.

Pokazali so mi tudi kolekcijo modelov za naslednjo sezono, kar je bilo zame pravo doživetje. Čeprav se na obutev spoznam le toliko kot vsak povprečen potrošnik, sem prepričan, da bi podjetje s takšno proizvodno orientacijo doživelo že velike uspehe. Moram povedati, da me niso toliko navdušili modeli težke obutve - saj v tem "Alpina" še nikoli ni imela tekmeča - kolikor modeli lahke modne obutve, ki najbrž prav nič ne zaostajajo za tujimi. To pa je tisto, kar domači in tuji kupci zahtevajo.

Razumljivo je, da sem se najbolj zanimal za tisto področje, na katerem bom delal (kadrovsko - socialni sektor). No, tukaj pa sem dobil vtis, da je prav to področje ponekod v zaostanku za razvojem tehnološke plati proizvodnje. Tako se mi zdi, da je kvalifikacijska struktura zaposlenih nekoliko prenizka, posebno na režijskih delovnih mestih, kjer celo nekateri mlajši delavci nimajo ustrezne šolske izobrazbe in si niti ne prizadevajo, da bi si jo pridobili. Prav tako se mi zdi, da skrb za varnost pri delu ni na zadostni ravni.

Nasprotno pa sem dobil vtis, da je sistem nagrajevanja vs podburden, le da ni še do kraja izdelan. Podobno se mi zdi, da so tudi drugi odnosi v podjetju prav dobro postavljeni, da pa niso dosledno regulirani s sanoupravnimi akti, oziroma, da so statut in razni pravilniki več ali manj v zastanku za pospešenim razvojem tehnološkega procesa.

Vse to je seveda nekaj mojih prvih vtisov in niti zdaleč ne bi želel dajati ocene stanja v podjetju, saj kaj takega ni mogoče po nekaj dneh bivanja v tovarni.

Če že govorim o vtisih, naj pomenim še to, da sem kot domačin ponosen na delovni kolektiv, ki je z veliko požrtvovalnostjo ustvaril današnjo "Alpino". Posebno me razveseli, kadar med delavci prepoznam kakega znanca iz otroških let. Žal sem v dolgih letih odsotnosti iz Litov, prenekaterega med njimi srešil, vendar upam, da mi tega ne bodo zamerili.

Teh nekaj dneh sem se prepričal, da ima Alpina marljiv delovni kolektiv in preudarno vodstvo. Zato sem zadovoljen, da bom odslej lahko tudi jaz s svojih močeh prispeval k našemu uspehom.

Stojan PERTOVT

KAKO SMO PREŽIVELI DOPUST

Da bi dobili približno sliko o tem kako so naši delavci preživel dopust, smo spraševali delavce kar med delom v tovarni, na cesti in v gostilnah. Včasih smo povedali, za kaj gre, večkrat pa smo med pogovorom vprašali: Kako ste preživel dopust?

Dobili smo različne in zanimive odgovore. Tisti, ki so letovali v Umagu so kar zadovoljni. Skoraj vsak nam je povedal, da imamo nove "jogi blazine", ki so zelo udobne. Nekdo pa je pripomnil, blazine so že dobre, vendar precej visoke in brez ograde, zaradi tega mi je otrok ponoči padel s postelje, pa tudi jaz sem moral paziti, da ne bi doživel iste usode. Prehrana v Umagu je bila dobra za vse tiste, ki niso preveč zbirčni. Tudi vreme je bilo letos letovalcem naklonjeno.

Tisti, ki niso bili v Umagu pa so vseeno letovali drugje po svoji zamisli, so se vsi pohvalili, da je bilo lepo. Zanimivo je, da jih več odhaja na morje kot v hribe.

Med dopustom je tudi naš sindikat organiziral izlete z avtobusi, tako kot vsako leto. Izbrane so bile tri proge, vendar niso bile vse izkoriščene, zaradi tega, ker kolektivni dopust ni bil za vse člane kolektiva na enkrat.

Kot vsako leto, je tudi letos največ tistih članov kolektiva, ki so dopust preživel doma. Nekateri so gradili svoje hiše, drugi so pomagali graditi ali pa so samo za en dan odšli na obisk k sorodnikom.

Vsi so zadovoljni tisti, ki so letovali in tisti, ki so ostali doma, saj je bilo vreme vsem naklonjeno. Vsakdo pa je mnenja, da je bil letošnji kolektivni dopust prekratek in preveč razdvojen. Drugo leto bi bilo potrebno to bolje urediti, vendar dokler bo preveč dela se ni bati reforme.

Uredniški odbor

ZAPISKI S POTOVANJA PO SOVJETSKI ZVEZI

Videli smo cele tovarne za pridobivanje in vlivanje železa, jekla, ter drugih rudnin, vse mehanizirano. Videli smo tudi najnovejše tipe letal do 750 potnikov, katera bodo kmalu v prometu.

Naslednji dan smo si ogledali Kremelj. Najprej smo si ogledali grobnice padlih herojev pred Kremljem, kjer je stalno častna straža gardistov, ki se menja vsake pol ure ali uro. Garda je nastanjena v Kremlju v vojaškem delu na levi strani.

Pred Leninovim mavzolejem so vrste od 4 h zjutraj pa vse do pozne noči. Mavzolej je zelo

lep, Lenin, Veliki Lenin/ kajti v SZ je Lenin pred vsemi drugimi in ima spomenikov še in še. Lenin je balzamiran, vidi se ga prav tako, kot bi trenutno zasopal, celega, to je on sam in pogled nanj je precej presenetljiv, kot da bi bil živ, brez posmrtna maske.

Nadalje smo si ogledali spomenike padlih iz prve in druge vojne, Gagrinov in ostalih kozmonavtov, tudi Stalinov grob smo videli samo brez spomenika.

Dalje smo si ogledali Kremeljske zakladnice, kjer so nakopečena bogastva vseh ruskih carjev in osvajalcev. Tu je prava zakladnica samih dragocenih kamnov vseh vrst v 25 sobah. Tu so cele plemiške družine vitezov vseh rodov oblačila in trojni ruski carjev in patriarhov, še in še. Imajo tudi še posebno zakladnico, katera je odprta samo za diplomate in za visoke državnike tujih dežel. Ogledali smo si največji zvon, ki ni nikdar visel v Kremlju, top, ki ni nikoli streljal s krogli, vojaško šolo in vojašnico, cerkev Vasilija Blaženega in cerkev ruskih bojarjev, kjer so pokopani vsi ruski carji do Petra I., Puškinov grob ter stari in novi parlament v Kremlju.

Popoldan smo si ogledali relief Borodinske bitke, kjer je nazorno prikazana vsa pomorska bitka, ki jo je vodil Kutuzov s črnomorske flote. Kupole nekaterih ruskih cerkva v Kremlju in v Moskvi so iz čistega zlata.

Ogledali smo si tudi muzej ve-
re in ateizma, ter spomenik as-
tronavtom.

HODIM MIMO TOVARNE

Šesti dan zvečer smo odpotovali
v Leningrad s spalnikom. Tja
smo prispeli ob 6. uri zjutraj.
To je bivši Peterburg. Čudovito
mesto povsem evropskega videza
in zelo lepo. Stavbe so vse z
arkadami spredaj iz vseh vrst
marmorja. Tu so dvorci ruskih
knezov, Potemkina, Orlova,
tu je čudoviti Zimski dvorec.
Spredaj na reki Nevi je stacio-
nirana bojna ladja "Kreuser
Aurora" v svojem večnem miro-
vanju, nasproti palače Zimske-
ga dvorca, kamor je ustrelila
leta 1917.25. oktobra svoj pr-
vi strel na Zimsko palačo,
kot znak za Oktobrsko revolu-
cijo. Ladja ima vso posadko in
je v zelo dobrem stanju, je voj-
ni muzej Leningrajske mornariš-
ke šole.

Ogledali smo si Petropavlovsko
trdnjavo, tam je bil zaprt tudi
tov. Tito. Pokazali so nam nje-
govo celico, celico Maksima
Gorkega, celice, kjer so bili
zaprti dekabristi, katere je
dal car Nikolaj zapreti po neu-
spelem punktu. Tu je bila zaprta
tudi začasna vlada, ki je potem
skupaj z vojaško garnizijo
trdnjavo organizirala in dala
signal s topom Aurori za obo-
božen upor Rusije.

Slavka MLINAR
/se nadaljuje/

IVLJENJE je lepo, če si ga
sami ne zagrenimo!

Že naslov sam nam Žirovcem pome-
ni naše bistvo. Da, ko grem mi-
mo tovarne, na poti v šolo vsak
dan, se najprej zagledam v iz-
ložbo. Tam so stvaritve, delo
naših ljudi, naših pridnih rok.
To ustvarja v celoti naš žirov-
ski človek, s svojo stoletno
tradicijo.

Spominjam se pripovedovanja
staršev o "Košerčku", o - čev-
ljarju Koširju. Bil je med prvi-
mi čevljarji. Bil je socialist.
Pravijo, da je mož na stolu ved-
no politiziral. Če slučajno ni
imel sobesednika, je postavljaj
vprašanja kar sam in tako gals-
no in krepko, kot, da bi bila
je v zelo dobrem stanju, je voj-
zraven res dva ali več. Iz te
osnove je rastla v težkih oko-
liščinah in pogojih ta panoga
v dolini. Najprej se je razvila
v drobno obrtništvo, kasneje pa
že v nekoliko večje skupnosti -
zadruga. V nekaterih primerih
so posamezniki pričeli izstopa-
ti in bogateti. Prišla je vojna.
Leta 1943. so morali zapustiti
Nemci Žiri in s seboj so odpel-
jali potrebni material za izde-
lavo čevljev. Vendar so zaved-
ni žirovci uspeli skriti precej
usnja in podplatov, tako da so
v okolici Cerkljanskega šivali
čevlje partizancm. Mnogo bosih
nog, izmučenih borcev, so obu-
li zavedni žirovski čevljarji.

Po osvoboditvi je vzplamtela
silna želja vseh Žirovcev -
imeti svojo tovarno - novo tovar-

no čevljev. V njej naj bi dobil kruh pretežen del Žirovcev. Želja je postala dejanje. Stisnili so pesti pred dvajsetini leti. Z udarniškim delom, s trudom, premagovanju vseh mogočih težav so s prvim direktorjem na čelu uspeli. Kdo pa je bil ta mož? Vsak mlad Žirovec ne ve tega in to ni prav. Jaz sem izvedel povsem slučajno. To je bil sedaj skoraj slepi mož, Vinko Govekar, ki je med mladino poznan le po svojih prispevkih v "Partizanski kroniki našega kraja".

Velike so zasluge teh naših dobrih ljudi - starejše delavske generacije. Z vsem srcem so gradili in grade, za sebe, za svoje otroke in za poznejše robove. Mi, mladi se jim zahvaljujemo. Njihov trud je kronan z uspehom. Ponosna, bela tovarna Alpina stoji in reže vsak dan bel kruh stoterim družinam. Njena močna gospodarska pot napredka, da plasira svoje izdelke v tem današnjem konkurenčnem boju, je dokaz vedno nove moči mlajše generacije, ki zaseda mesta svojih predhodnikov v delavskem samoupravljanju. Pasljivo sem si ogledal to našo tovarno šele lani ob njenem 20. jubileju. Dvajset let je za kakovost proizvodnje že precejšna generacija. Tovarna Alpina je znana po celem svetu. Kvaliteto njenih težkih smučarskih čevljev uspešno ocenjujejo znani evropski strokovnjaki in smučarski skakalci. Marsikateri rekord v tej disciplini je bil dosežen ravno v žirovskih panterjih. Letošnji barvni reklamni

OPROSTITE NELJUBI POMOTI V ČLAN-
KU NA DRUGI STANI 8 ŠTEVILKE.
FIŠE FRANC LESKOVŠEK, PRAVILNO
PA JE FRANC LESKOŠEK.

tisk pa daje razumeti, da se je Alpina spoprijela tudi na tržišču lahke, moderne obutve.

Zaključiti želim z željo, da bi krušna mati - Alpina, še naprej dosegala tako lepe uspehe. Želim ji tudi čimveč uspeha na konkurenčnem pohodu in poti k njerim ciljem, da bi imela tudi v tem težjem gospodarskem obdobju perspektivo zaposlitve mladih delavnih ljudi.

Zoran MLINAR 8.a

O P O Z O R I L O !

Marsikateri poslovni sodelavec izrazi presenečenje nad urejenostjo dvorišča. Veliko naših delavcev zelo mačomarno pušča razne predmete, odpadke materiala na mestih kjer ni določeno zanje. Bodite toliko vestni in odložite vsako stvar na svoje mesto!

Učenec osemletke, ki že nekaj časa dela v skladišču podjetja, se pogovarja z učencem - sošolcem, ki gre prvič na delo v ALFINO: Le s korajžo, saj boš znotraj tovarne grečal več sošolcev, kot v celem tednu na cesti.

JOŽE MAVSARJEV RAZSTAVLJA

Tako nekako se bo te dni govorilo po Žireh. Zakaj tudi ne! To je dogodek kraja in vsi rojaki bomo ponosni ob uspehu. Pred leti, ko smo videli samostojno razstavo rojaka Konrada Peternelja, smo menili in vsadili upanje, da se bodo samostojne razstave naivnih umetnikov žirovske skupine hitreje vrstile. Čoprav se tako kmalu to ni zgodilo, smo vendar dočakali spet prvo samostojno razstavo.

To pot se nam bo predstavil Jože Peternel. Vljudno vas vabimo, da si razstavo ogledate. Odprta bo vsak dan od 17. avgusta do 25. avgusta 1968 od 9. - 19. ure v mladinskem klubu v združnem domu. Razstavljaec nam bo pokazal podobe svojega večletnega ustvarjanja, na vseh, ker so te razstresene po raznih krajih Jugoslavije in celo preko meja so poromale; toliko del bo pa le razstavljenih, da bo moč videti in opaziti začetek in vzpon. Vidna je ustvarjalna pot iskanja samostojnega izraza - svojskosti. Do kot je našemu ljudskemu umetniku, ki mu pravimo tudi - naivni slikar uspelo, bodo presocili strokovnjaki, mi lahko sanizamo samo to, kar drži: da je Jože Peternel že sodeloval pri skupinskih razstavah v Žireh, v Logatcu, na Vrhnikih, na Jesenicah, v Kranju, v Celju, v Trbovljah, v Ljubljani in na veliki svetovni

razstavi z naslovom "Mir, humanost in prijateljstvo med narodi" v Slovenj Gradcu, nazadnje pa v Kostanjevici na razstavi Jugoslovanskih naivcev. Deležen je bil priznanj in pohval ter prejel celo eno nagrado. Tudi brez načrtov Jože ni. Zaupal nam je, da bo na jesen razstavljal skupaj s Konradom Peterneljem v Nazarjih v zasebni galeriji pri poznanem slikarju Jože Horvat - Jakiju. Še pred tem pa se bo udeležil desetdnevnega tabora naivnih slikarjev Slovenije v Trebnjem na Dolenjskem, kamor so ga povabili.

Ponovno vas vabimo na ogled razstave del Jožeta Peternela in želimo, da bi mogli prav kmalu povabiti k ogledu likovnih stvaritev ostalih umetnikov - Janeza Sedeja in Ivana Gluhodova.

Likovna sekcija
DPD Svoboda - Žiri

Poročeni v mesecu juliju:

Bogataj Stanko, Hladnik Zinka,
Gantar Silva, Dolinar Silvo.

Čestitamo!

Kmet pride v pisarno iskat gozdarja in vpraša: "Kdo pa je tukaj čez les...."

ZANIMIVI SPORTNI DOGODKI

Državno prvenstvo v atletiki je za nami. Rezultati, ki so jih dosegli naši najboljši atleti, nas niso razočarali. Nasprotno, prav razveselili smo se jih, saj je bilo po številu doseženih novih državnih in republiških rekordov, to eno najuspešnejših državnih prvenstev. Po vrsti dobrih rezultatov, ki so jih dosegli naši tekmovalci na mednarodnih tekmovanjih in sedaj na državnem prvenstvu, lahko z optimizmom pričakujemo njihov nastop na Olimpijskih igrah, kjer imajo Vera Nikolić, Marijana Lubej, Todosijević in ostali, prav lepe možnosti, da se uvrstijo v sam vrh svetovne atletske elite.

Na državnem prvenstvu so dosegli slovenski atleti prav lep uspeh, saj so od skupno trin-trideset disciplin dosegli kar v 11. disciplinah prva mesta. Najuspešnejša tekmovalka je bila vsekakor Marijana Lubej, ki je osvojila kar 3 prva mesta.. V teku na 100 m, kjer je dosegla nov državni rekord z 11,5 v teku na 80 m z ovirami, kjer je z rezultatom 10,6 samo za desetinko sekunde zaostala za svetovnim rekordom in v teku na 200 m z novim državnim rekordom 23,9. Nov državni rekord je dosegel v skoku v daljino tudi Milan Babič iz Sarajeva z rezultatom 7,63 m.

Omeniti pa moramo vsekakor tudi nov svetovni rekord Vere Nikolić v teku na 800 m, ki ga je dosegla na mednarodnem atletskem tekmovanju v Angliji. Z rezultatom 2.00,5 min. se je močno približala meji 2 min. in kakor sama trdi, jo bo na Olimpijskih igrah tudi preseгла. Mi ji to iz srca želimo, saj bi to tako bila prva zlata kolajna v atletiki z Olimpijskih iger.

Tudi v ostalih športih, naši tekmovalci v tujini dosegajo prav lepe uspehe. Vsekakor moramo omeniti drugo mesto ženske košarske ekipe na Evropskem prvenstvu na Siciliji in drugo mesto mladincev na Evropskem prvenstvu v košarki v Italiji. Interesantno je, da sta obe ekipi v borbi za prvo mesto bili premagani od tekmovalcev SZ.

Državno prvenstvo v vaterpolu se bliža koncu. Dva kola pred koncem še ni jasno, kdo bo novi prvak. Za naslov se borita Beograjski Partizan in Zagrebska mladost. Oba imata isto število točk, v gol razliki pa je Mladost boljša za 11 golov. Počakati bomo morali torej do poslednje tekme, da se bo videlo, kdo bo novi prvak.

Še trije dnevi nas ločijo od začetka nove nogometne sezone. Vsi klubi so si v času prehodnjega roka nabavili novih moči, ki naj bi jim zagotovile obstoj v družbi najboljših tudi v bodoče. Potencialnih kandidatov

za naslov najboljšega je več. Mednje se prištevajo Crvena zvezda, Partizan, Sarajevo, Dinamo, Hajduk, Vojvodina, in Železničar. Po rezultatih, ki so jih dosegli v pripravljalni dobi, je vsekakor daleč najresnejši kandidat Crvena zvezda, saj ima najbolj usklajeno in izenačeno moštvo, poleg tega pa je tudi finančno najbolj podprta kar bo v novem prvenstvu, po mnenju strokovnjakov, igralo prav pomembno vlogo. Če gledamo možnosti slovenskih nogometašev Climpije in Maribora, bi Mariboru dali več možnosti za dober plasma, saj je dosegel nekaj prav lepih zmag na turneji po Avstriji, medtem ko za Olimpijo kaj takega ne bi mogli trditi.

MIHA GOVEKAR

KAJ IN KAKO ?

1. Pred meseci je bilo že skoraj rešeno vprašanje financiranja kanalizacije v Žireh. Kolikor sedaj vem je vsa stvar še nejasna. Kaj mislijo na Občini in Krajevni skupnosti?

2. V Delu smo brali o naši turistični dejavnosti. Ni se lepo bralo in najbrž vsi pričakujemo, da se stanje izboljša. Dajte prosim predloge na kakšen način bi se dalo kaj napraviti.

3. Most v Žireh je že mesece zaprt. Sedaj pripravljajo as-

faltiranje ceste do Trebije. Precej tovarnega in potniškega prometa je iz Žirov, pa se vprašam, kako se bo promet rešil, da še tisto ubogo cesto skozi Račevo ne uničimo popolnoma? Kdaj bodo gradili most, jesen je pred nami?

FILMSKI SPORED ZA ČAS OD 15.8. DO 15.9. V KINU "SVCBODA" ŽIRI

- 17.-18. ŠARADA
8. francoski kriminalni
- 21.8. NA ŽENE BOM MISLIL JAZ
ameriški zabavni
- 24.-25. MARKO POLO
8. jugoslovanski pustolov.
- 28.8. FANTOM V LONDONSKEM NADSTROPJU
ang. kriminal.
- 31.8.- BOEING -BOEING
1.9. ameriški zabavni
- 4.9. SLI BOMO V MESTO
jugoslovanski vojni
- 7.-8. NASVIDENJE ČARLI
9. ameriška komedija
- 11.9. DOBRO SEM JO POZNAL
italijanski zabavni
- 14.-15. DR.NO.
9. ameriški kriminalni

Ko slišimo dober vic, se smejemo toliko časa, dokler ne dojamemo vsebine!

P O Z D R A V A L P I N I

Lepa si ti Žirovska dolina,
krasi te na sredi tovarna "Alpina",
tebi "Alpina" pozdrav naj velja,
ko dvajset boš let obhajala.

Vsajeno je bilo mogočno drevo.
Za Žiri takrat veličastno je bilo,
dvajset let že uspevaš, rodiš sadov,
ti si upanje delavcev in naših domov.

Vedno si snažna, kar tovarna ni vsaka,
poleti pozimi v lepoti enaka.
V simbolu ponoči ime ti žari,
da tujec te tudi tedaj ne zgreši.

Nekoč na mestu, kjer stojiš rasla koruza je - korenje..
kdor šel je mimo, slišal je le potočka žuborenje,
iz vasi je bilo čuti otroški glas in klic,
z njive se razlegal je smeh plevic.

Ko "Alpina" se gradila je, so bili drugačni časi,
tega ne pomnijo otroci naši.
Pa vendar je sedaj beseda o tem,
prisluhnite prosim, pa vam povem.

Na karte takrat so bili makaroni,
nihče mislil ni na avto-niti kdo imel bo "pony"
vsak lahko je bil vesel,
če vsaj staro je kolo imel.

Veste, to ni bilo od muh,
je dober bil tudi koruzni kruh.
So delavci pridni v sončni pripeki,
gradili tovarno "brez skladovnic piva - pri pičli zaseki"

Da gradi za lepo bodočnost Žirov,
vsak mlad Žirov'c je na delo prišel
Graditi tovarno je pomagal,
ta sejal je pesek, oni opeko je zlagal.

Ob otvoritvi tovarne med ljudmi so se čule tudi te besede:
"za šuštarje v Žireh je konec svobode!"
Pred vrati v tovarno stal bo hud stražar,
pomeril te od pet do glave bo vsakdar,

ko šel boš mimo! So dejali prav zares,
to pa ne vem, če stal bo s puško ali - brez.

Kaj ti "Alpina" danes pomeniš za Žiri?
Svet po tebi nas pozna - v tebi so denarni viri
za obnovo, graditev pritlične hiše
kdor zmore, sezida jo nadstropje više.

Za Žiri ti si kot zaklad,
vsak pameten te ima rad,
si kakor dobra mati,
znaš vsem v sili pomagati.

Dala si prispevek za obnovitev cest,
po njih nas vodi pot do tujih mest,
zaboji s čevlji visoko naložen kamion;
da nikdar to Žirovcem ne bi šlo v zaton.

V tebi "Alpina" bila je moč,
so delavci zbrali denarno pomoč
za dograditev kinodvorane,
da bila bi dom kulture -
nikdar šola za huligane, -
v dobri želji, da zaživela bi prosveta
in tam naj se zbirajo fantje, dekleta!

Pa kdo bi opisal truda nebroj,
ki odgovorni ga imajo za tovarno napredek - obstoj?
Pozdravljeni vsi, ki ste kot hrasti stali,
kadar čez "Alpino" viharji so divjali!

Gotovo kdo misli: "V Alpini ni prav,
saj je vendar toliko žrtev, truda, težav."
Poglej kaj po svetu, ko vrnil se boš,
enakih dobil tam boš zvrhan koš.

Te vrste podajam v vaše glasilo,
z dobrim namenom, za razvedrilo!
in v spomin delavcem na tiste dni
pa tudi njim, ki so že iz "Alpine" v pokoj odšli.

(V obliki kronike)

M.P.

V E Č E R N A Z A R J A

Zlato sonce mi zahaja
in tone v mrak pomladni dan
zarja Mrzli vrh obdaja,
da v njej žari ~~zapadna stran~~

Ko pa zjutraj sonce vzhaja,
zbor škrjančkov mi naznanja,
da spet novo jutro vstaja,
naj predramim se iz spanja.

Bistre Sore valovanje,
ko žari od zarje rdeče,
me zazioblje v sladko spanje,
v ~~snu pričara~~ žarke sreče.

V tej kotlini se Žiri,
predraga moja rojstna vas
naj bodo v soncu al' v megli
ljubiti hočem jih ves čas.

Venceslav MRLAK

"Delo, Življenje" je glasilo
Alpine, tovarne čevljev Žiri.
Ureja ga uredniški odbor: Silva
Burnik, Albinca Možina, Alfonz
Zajec, Anton Hribar, Joče Pe-
ternel, Vladimir Pivk, Tone
Žakelj, Ivan Capuder - odgovor-
ni urednik, Jožica Jamnik -
glavni urednik.

Izhađa mesečno. Naklada 950
izvodov.

Žiri, 15. avgusta 1968.

AVTOMOBILSKA SKLANJATEV

V davnini ljudje so bogove častili,
danes so na oltarju avtomobili.
Avtomobilov se ljudje kot otroci
veselijo,
da lahko z njimi po cestah drviijo.
Avtomobilom ljudje svojo ljube-
zen posvečajo,
ker jim baje blagostanje večajo.
Premnoge ženske niso samo zato
rodile,
ker so hotele imeti raje avtomo-
bile.

Pri avtomobilih se vse začne in
vse konča,
takale je naša sodobna pravljica.
Moram pa vseeno priznati,
da smo z avtomobili
civilizacijo mnogo pridobili.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 21
VODCRAVNO: 1. OGLAS, 6. STRAN-
KA, 8. TRAKTOR, 9. VOD, 10.
EMA, 11. O.Č., 12. IR, 13. REP,
15. INA, 16. KRONA, 18. CSA,
19. ASTRA, 21. IVO, 22. I, D,
20, 24. ST., 25. VR, 26. LOK,
28. SOL, 29. AMERIKA, 31. MARI-
JAN, 32. TRSAT.

Dušan MEVLJA

K R I Ž A N K A Š T. 22

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	
12					13	14						
15						16	///	17				
18	///	///	19				20	///	21			
	22	23	///	24				25	///	26		
	27		28	///	29			30	///	///		
31				32	///	33				34	35	36
37					38		39					
40								41				

VCDORAVNO: 1. gradbeni material, 6. letak, propagandni oglas, 12. vrsta naših boljših cigaret, 14. žensko ime, 15. pripadnik slovanskega naroda v Čehoslovaški republiki, 17. prostor za spravljaje živinske krme, 19. čas za nevarnost ali elementarno nesrečo, 21. kratica severnoatlantskega pakta, 22. primorska pritr-dilnica, 24. ime za sedaj modno usnje, 26. Lidija Andoljšek, 27. ljubkovalno ime, 29. papeževa krona, 31. partizansko ime predsednika ZB Jugoslavije Djuro Pucar, 33. kraj pri Litiji, kjer je znana tovarna usnja in krzna, 37. Homerjeva junaška pesnitev, 39. seznam imen, 40. večje mesto v severozahodni Franciji, 41. nahuha.

NAVPIČNO: 1. rusko industrijsko mesto pod Uralom, 2. zemeljski pečaj, 3. Hercegovec, 4. osvežilna pijača, 5. hrib pri Beogradu, 6. avtomobilska oznaka Prištine, 7. severni jelen, 8. beseda na koncu molitve, 9. prekop, 10. žensko špansko ime, 11. kazalni zaimek, 13. listnat sredozemski grm, ki je bil upodobljen na korintskih stebrih, 16. reka v Aziji, ki se izliva v veletok Ob, 20. letoviško mesto na Floridi, 22. orodja za pometanje, 23. ime francoskega filmskega igralca (Delona), 25. navlaka, šara, 28. Perzija, 30. grški bog vojne, 31. mlečni izdelek, 32. trinajsti ali petnajsti dan v mesecu v starorimskem koledarju, 34. kratica za močno razstrelivo, 35. soglasnik, samoglasnik in soglasnik, 36. reka v SZ, 38. vrhunski športnik.